

M. T. R. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref.
Ser.

215

Title: Griha Shanti
Vidya

Handwritten note:
Vidya

Incomplete

215

:	Griha Shānti Vidya	Title
:	:	: Author
:	:	: Editor
:	:	: Year, Vols.
:	:	: Publisher
215	:	: Remarks

लतापीठे आगतः॥ आ वमनं प्राणायामः॥ आयाता व्रतानां ब्राह्मणानां वरणाश्रमद्वंद्वकरिष्ये॥
 व्रतेषु ब्राह्मणेऽप्येवमासनां॥ इदमत्रः॥ वंदेनां॥ अर्चयिष्यामि॥ पुष्पोलि॥ यथादत्तं॥ आने॥ व्रते
 षु॥ कुंडलमुद्रिकावासोमितस्तस्यास्त्रायथाशक्तिर्येवतेषु॥ यथासंपन्नं नानेतनो जने॥ व्र
 तेषु ब्राह्मणानामुप्राप्तिना॥ इमां यथाशक्तिरक्षितं व्रतं॥ अथ पूर्वोक्तं॥ व्रतानां ब्राह्मणानां वरणा
 श्रमविधेः परिपूर्णमस्तु॥ स्वस्तिवाचनं॥ वरणाश्रमी॥ अथ यागस्मृतिः॥ पत्नौ जवंतो मयि ति मया
 सुप्रसार्धं प्रकृत्य मेत कर्मविधानतः॥ १॥ अनेनैवोपहारेण सर्वविधिवद्भवतु॥ पंचदश॥ स्थापनं॥
 ॥ पात्रासादनं॥ उरुपात्रं॥ वरुस्तुली॥ कुशाः॥ उरुवलेमृदाले॥ कंठापात्रं॥ सवितुः॥ शर्पं॥ मित्रं॥
 बर्हिः॥ इधमा॥ आज्यं॥ आज्यस्तुली॥ समित्रयं॥ संतो॥ गक्रिवाः॥ सुकृत्वौ॥ पूर्णपात्रं॥ प्रावं
 प्रावं आसादयेत्॥ इदं द्रुमे॥ इमं स्तोमं॥ ३॥ पूर्वोक्तं परिष्कारं दक्षिणतो ब्रह्मासनं॥ त

हस्तमः जगदिति वदतु रश्मिः त्रिकोणं त्रिभिर्वैराज्ये वा तं तथैव वा ॥ १ ॥ रीधं विदुः संश्रुतः पंचकोणं नृपस्य ॥ धनुः शनिश्चरं विद्या
 तत्राक्रुतं दृष्टं नृपः ॥ २ ॥ मन्त्रे तु नाकरं विद्या वदितुं धनुः रश्मिः ॥ ३ ॥ रश्मिः त्रिकोणं त्रिभिर्वैराज्ये वा तं तथैव वा ॥ ४ ॥ रीधं विदुः संश्रुतः पंचकोणं नृपस्य ॥ धनुः शनिश्चरं विद्या
 नाभिविः पश्चिमे नृपः ॥ ५ ॥ रश्मिः त्रिकोणं त्रिभिर्वैराज्ये वा तं तथैव वा ॥ ६ ॥ रीधं विदुः संश्रुतः पंचकोणं नृपस्य ॥ धनुः शनिश्चरं विद्या

त्रयागयक्रुतास्तरणं स्तेषां पुरस्तात् तत्तु खस्तिष्ठत्यस्य पाणे नोपकतिष्ठिकया वांगुल्या
 ब्रह्मा मता नृपमनि संगृह्य रश्मिण परमष्टमे दंतिरस्यति ॥ ७ ॥ त्रिरस्तरपरावस्यः ॥ ८ ॥ अपउपस्य
 त्र्या उवावसोः सरने मीरामि ॥ ९ ॥ अनेन ब्रह्मा मने उपविशति ॥ १० ॥ यावत्कर्म समाप्यते तावच्च ब्रह्मा
 नवनवामि ॥ ११ ॥ तेनैव प्रत्यावृत्त्या आमा रितानां पात्राणां प्रोक्तं पश्चाद्देयैः स्वं स्तरणं ॥ १२ ॥ ततो लूखल
 मुसलकं सरविः श्रुपमिदनां कं सेनद विनिर्वपिथरणं ॥ १३ ॥ उवा रित्या यत्ता नृपं निर्वपामि ॥ १४ ॥ सोमा
 यत्ता ॥ १५ ॥ नोमा यत्ता ॥ १६ ॥ बुधायत्ता ॥ १७ ॥ हस्मयत्ता ॥ १८ ॥ शुक्रायत्ता ॥ १९ ॥ उवा ने श्वरायत्ता ॥ २० ॥ उवा देवत्ता ॥
 २१ ॥ उवा केतुमत्ता ॥ २२ ॥ दिव्यं मी ॥ २३ ॥ त्रिः स्वं नो ॥ २४ ॥ त्रिः कृतवतं ॥ २५ ॥ त्रिः प्रह्लातनं ॥ २६ ॥ एवाथ पवित्रांत रितिते दुला
 तावपनं ॥ २७ ॥ वरा रथि श्रयणं ॥ २८ ॥ इति नृपः ॥ २९ ॥ पतं श्वेतवस्त्रो परिशुक्रतंदुलैः ॥ ३० ॥ अष्टहलं रत्ना ॥ ३१ ॥ व
 उरस्वं वदुः शिगृहं कर्तव्यं ॥ ३२ ॥ केसरेण नवयद्वा रितिरिवेत ॥ ३३ ॥ मध्ये रत्ना ॥ ३४ ॥ आदित्यार्थि ॥ ३५ ॥ अग्नि को

स्त्या ॥ ३६ ॥ रश्मिः त्रिकोणं त्रिभिर्वैराज्ये वा तं तथैव वा ॥ ३७ ॥ रीधं विदुः संश्रुतः पंचकोणं नृपस्य ॥ धनुः शनिश्चरं विद्या
 रतः काला केतुः शिबं तदुदिते ॥

अहं शो वि
 २

एव वरसं मोमार्थि ॥ ३८ ॥ त्रिकोणं रश्मिणे नोमार्थि ॥ ३९ ॥ इति नृपः ॥ ४० ॥ उवा ने वारं स दं बुधार्थि ॥ ४१ ॥ उवा ने वरसं
 रीधं गुर्वर्थि ॥ ४२ ॥ पूर्वपंचकोणं शुक्रार्थि ॥ ४३ ॥ पश्चिमधनुषाकारं शने श्वराय ॥ ४४ ॥ तैकते रत्ना कर्तव्यं ॥
 ४५ ॥ वायव्ये धनाकारं केवर्थि ॥ ४६ ॥ मध्ये उदुर्बुधः स्वः सूर्यं स्थापयामि ॥ ४७ ॥ सोमं ॥ ४८ ॥ नोमं स्थापयामि ॥
 ४९ ॥ बुधं स्थापयामि ॥ ५० ॥ हस्मयं स्थापयामि ॥ ५१ ॥ शुक्रं स्थापयामि ॥ ५२ ॥ उवा ने श्वरं स्थापयामि ॥ ५३ ॥ उवा देवं स्थापयामि ॥
 ५४ ॥ उवा केतुं स्थापयामि ॥ ५५ ॥ उवा रित्या यत्ता नृपं निर्वपामि ॥ ५६ ॥ सोमा यत्ता ॥ ५७ ॥ नोमा यत्ता ॥ ५८ ॥ बुधायत्ता ॥
 ५९ ॥ हस्मयत्ता ॥ ६० ॥ शुक्रायत्ता ॥ ६१ ॥ उवा ने श्वरायत्ता ॥ ६२ ॥ उवा देवत्ता ॥ ६३ ॥ उवा केतुमत्ता ॥ ६४ ॥ दिव्यं मी ॥
 ६५ ॥ त्रिः स्वं नो ॥ ६६ ॥ त्रिः कृतवतं ॥ ६७ ॥ त्रिः प्रह्लातनं ॥ ६८ ॥ एवाथ पवित्रांत रितिते दुला
 तावपनं ॥ ६९ ॥ वरा रथि श्रयणं ॥ ७० ॥ इति नृपः ॥ ७१ ॥ पतं श्वेतवस्त्रो परिशुक्रतंदुलैः ॥ ७२ ॥ अष्टहलं रत्ना ॥ ७३ ॥ व
 उरस्वं वदुः शिगृहं कर्तव्यं ॥ ७४ ॥ केसरेण नवयद्वा रितिरिवेत ॥ ७५ ॥ मध्ये रत्ना ॥ ७६ ॥ आदित्यार्थि ॥ ७७ ॥ अग्नि को

दक्षिणे आकाशं ॥ ४ ॥ केतुम् अश्विनी कुमारं ॥ ५ ॥ इति पंचलोकपालाः ॥ १२ ॥ अथ दक्षिणाः ॥
 अष्टकोणाः दक्षिणः पूर्वद्वारे ॥ १३ ॥ अश्विनी ॥ दक्षिणे ॥ यमोश्चैव ॥ १४ ॥ पश्चिमे ॥ वरुणं ॥ १५ ॥ वायवं ॥
 १६ ॥ उत्तरे ॥ कुबेरं ॥ १७ ॥ ईशानं ॥ १८ ॥ पूर्वज्ञानयोर्मध्ये ब्रह्माणं ॥ १९ ॥ तैत्तिरीयश्चिमेयोर्मध्ये विष्णुं ॥
 २० ॥ पूर्वद्वारे कुबेरं ॥ २१ ॥ दक्षिणे यमं वै ॥ २२ ॥ पश्चिमे यमं वै ॥ २३ ॥ उत्तरे अथर्वविदं ॥ २४ ॥ अथ नक्षत्राणां
 स्थापनं ॥ २५ ॥ दक्षिणादिषा दक्षिणेन सममवतुर्दिक्षु स्थापयेत् ॥ अश्विनी नक्षत्राणां स्थापयामि ॥
 स्वाहिनी स्थापयेत् ॥ तैत्तिरीयवाक् ॥ उत्तरे भ्रुवो लक्ष्मी ॥ दक्षिणे रुद्रकलशं ॥ उत्तरे ज्ञानमंधमोक्तं ॥
 २६ ॥ नक्षत्राणां स्थापनं ॥ कलशं स्थापयेत् ॥ सममवतुर्दिक्षु ॥ अश्विनी प्रोक्ते पदे देवो
 बोधनं स्तिपेत् ॥ अनिवार्यं स्तिपेत् ॥ वेदेषु ॥ दक्षिणे स्तिपेत् ॥ मेघातं ॥ पूर्णपात्रमुपरिधापयेत् ॥ अथ मूला
 ॥ अथ मूला ॥ तालिकेरा ॥ मदस्वदीपे रत्नं द्योक्तं ॥ २७ ॥ आदित्यादीन् नवग्रहं स्थापितं देवता मदिता

अथ मूला ३

न आवाहयामि ॥ समावाहकं कुमन इति प्रतिष्ठा ॥ आदित्यादिग्रहाः स्थापिते देवता मदिता ॥ सुप्रति
 ष्ठावरदानं वेत्तु ॥ आचमनं ॥ प्राणायामं ॥ सोममामगानं ॥ इदेत्यादि ॥ आदित्यादीन् नवग्रहं स्थापयित्वा
 दक्षिणं मंदं करिष्ये ॥ आदित्याय सोमाय सपरिवाराय नमः ॥ १ ॥ सोमाय ॥ २ ॥ त्रैमाया ॥ ३ ॥ बुधाय ॥ ४ ॥
 हस्तये ॥ ५ ॥ शुक्राय ॥ ६ ॥ राशे ॥ ७ ॥ राशे ॥ ८ ॥ केतुम् ॥ ९ ॥ आदित्याय नमः ॥ देवता सोमनमः ॥
 अथ आदित्यादि देवता सोमनमः ॥ गणेशाय नमः ॥ पंचलोकपाले सोमनमः ॥ दक्षिणे ॥ दक्षिणे ॥ सोमनमः ॥
 मः ॥ दक्षिणे ॥ सोमनमः ॥ यमं वै सोमनमः ॥ सामं वै सोमनमः ॥ अथर्वविदे सोमनमः ॥ अश्विनी ॥ अश्विनी ॥
 तिनक्षत्रं सोमनमः ॥ तैत्तिरीयं देवता सोमनमः ॥ वाक् देवता सोमनमः ॥ रुद्रकलशं धिष्टा देव
 ता सोमनमः ॥ मंधपाधिष्टा देवता सोमनमः ॥ पुष्पाणि प्रतिगृह्यतां ॥ आदित्यादि सोमनवयं देवता
 पां फल अर्घ्यां पुत्रं पुष्पं ॥ रूपं देहि फलेन ॥ आदित्यादि सोमनं फल अर्घं समर्पयामि नैवेद्यं ॥

मां यथाज्ञतां प्रजां आदित्यादिभ्यो नवग्रहस्यो नैवेद्यं वः स्वादा ॥ नैवेद्यां ते आचमनं ॥ अथ नमस्कारः ॥
 तमो रथमादित्यो यश्चोक्तः ॥ आदित्यादिभ्यो नवग्रहस्यः स्थापिते देवतासहिते नैवेद्यं नमस्कारं करोमि ॥
 अथ प्रवेदिरिति ॥ आदित्यादीनां नवग्रहाणां स्थापिते देवतासहितानां स्थापनप्रतिष्ठापनविधेः
 ॥ त्रिप्रदक्षिणं मे हस्तेनावधत्ते ॥ श्रुतानिधारणं उदयदामनं ॥ प्रत्यनिधारयेत् ॥ अग्निमधो धातुं कु
 रीत ॥ कुत्रोः समंतं परिमृणुयात् ॥ पुरस्तात् ॥ दक्षिणतः ॥ उत्तरतः ॥ पश्चात् ॥ त्रिवृतं पंचवृतं वा ॥ अथ
 रुत्तरतः प्रणीतामने ॥ प्रोक्षमिधो धातुं ॥ मुनसां प्रजापतये स्वादा ॥ आज्ञासंस्कारः ॥ तत्र हि हि
 दः प्रादेशमात्रे पवित्रे देकुरुते ॥ उषधी मंतर्धाय चित्तं नितनरेनापवित्रे स्थावैस्त्वमौ ॥ विस्मार्जन
 मापते स्मृतिं संप्रया ॥ उत्पुनातु ॥ उदयग्रासां पवित्राग्रासं गुणानां वोपकनिष्ठायां वांगुलिमा
 मनिमं गृह्णाकस्मिन्पुनातु ॥ उदरे वस्तामवितोत्पुनातु ॥ त्रिदक्षिणं पवित्रे ॥ वसोः सूर्यस्परस्मिनि

अथ ज्ञातिः
 ४

: ॥ सद्य जुषादिसंज्ञी ॥ अथैने अक्षिरक्तस्य अथोक्तता ॥ आज्ञाधिअयणं ॥ उदयदामनं ॥ पूर्वमा
 ज्ञं ॥ अपरः स्थालीपाकामादने ॥ उदरे वस्तवितः ॥ समित्त्राणि प्रपदेवैरूपास्तजपः ॥
 उत पश्चेते ॥ द्यौर्ध्रुविरूपास्तोमि ॥ पुत्राय नमः ॥ अततान् अमलः ॥ शिरसि ॥ समिधोम ॥ स्क्रु
 सुवो मे हस्ते च मंमार्जनं ॥ प्रतपनां अयुक्तं ॥ पुनः प्रतपनं विधायो स्क्रुवेण ॥ अं ॥ स्क्रुवितुर्गृही
 ता ॥ प्रथमः ॥ द्वितीयः ॥ तृतीयः ॥ चतुर्थः ॥ अथ ये स्वादेति परमेष्ठी ॥ यजुर्देहः ॥ अग्निदेवता ॥ नवे
 यदमखरांतिकर्मणि प्रथमं आज्ञागहोमे विनियोगः ॥ उषधये स्वादा ॥ उत्तरतो जुहुयात् ॥ एवं
 सोमायेति दक्षिणतः ॥ मध्ये प्रधानदोमः ॥ पुरस्तात् ॥ हृतं ॥ मध्यात् ॥ वक्षिहि ॥ अवदाने वस्ता ॥ प्रतिपुरस्ता
 त् ॥ हृतं ॥ हृतासंगः ॥ २॥ आदित्याय स्वादेति यजुः ॥ आदित्यदेवता ॥ प्रधानदोमे विनियोगः ॥
 उदरे वस्ता ॥ एवं सोमाया नोमाया बुधाय ॥ इह मयते ॥ शुक्राय ॥ नैवेद्यं यथा ॥ राहवे ॥ के

अस्तेनरतमहन्तं शतं वा साधिकं तथा अष्टाविंशतिरष्टौ वा एकैकमृतं प्रयेत् उत्तमैर्नैव हस्तेन श्रृंगे ह्येव पिउते। सं० ६। हितो
मुनिप्राप्तिस्तु नु ज्ञेया वाग्यतो हविर्गो।

[illegible]

केतुं च एवं विप्रश्चिन्तो ॥ एष ब्रह्मा ॥ इति नवग्रहदेवता अधिदेवता ॥ ॥ अथ पंचलोकपाला ॥ ॥
आवृतः ॥ इमं स्तोमं प्राणशिशुः ॥ आदित्यलक्ष्मणेषोऽथा अथ हरिश्चाताः ॥ त्रातारमिंद्रं ॥ अ
ग्निस्तिग्मेनानाके मुपेति विष्ठादि ॥ यराकृष्णं वातजावानु ॥ तवाहं ॥ अनिवा ॥ मयि वर्धः ॥ अतो देवा
ः ॥ अथ बलरोवेहः ॥ ॐ अग्निमीलेषो हितं कुरु ॥ ॐ शेषो ॥ ॐ अथ आयाहि नृणां ॥ ॐ आतो देवी ॥ ॐ अपत्ये
ता नृणां ॥ वारं वा स्तोष्यते ॥ क्रवाद्यो ॥ श्रीरमि ॥ मयिरमस्व ॥ इति लक्ष्मीहोमः ॥ ॥ अंबकमंत्रेण
गुगुलहोमः ॥ ॥ सर्वत्रिमधुयुक् ॥ नवफलांतां नवग्रहमंत्रैर्होमः ॥ इत्येतां पुण्यानां रिंतां जीवीरं
॥ बीजप्रकं ॥ उत्ततीनालिकेरं वहादिमानियथाक्रमं ॥ मर्षपहोमः ॥ इमं स्तोमः ॥ होमांते यद्ग
जा ॥ प्रायश्चित्तक्रवा ॥ ४ ॥ ॐ नः स्वाहा ॥ ॐ नुतः स्वाहा ॥ ॐ स्वः स्वाहा ॥ ॐ नुवः स्वः स्वाहा ॥ निह
रुत ॥ पुरस्तात् ॥ मध्यात्पूर्वदिशि रुहेर्वज्रयिषं ॥ हिरनिधारेयेत् ॥ क्षताभंगवर्जं ॥ अमये विष्ट

